

Protokół ustaleń Nr 32/90
posiedzenia Rady Ministrów
w dniu 4 września 1990 r.

Posiedzeniu przewodniczył Prezes Rady Ministrów Tadeusz Mazowiecki. (w godz. 18.20 - 19.30 przewodnictwo obrad przejął Wiceprezes Rady Ministrów Jan Janowski).

W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Rady Ministrów oraz zaproszeni według listy obecności, stanowiącej załącznik do oryginału protokołu.

Porządek obrad stanowi załącznik do protokołu.

Przewodniczący otworzył obrady o godz. 15.20.

Na wstępie Rada Ministrów odniosła się do notowanych w ostatnim czasie przejawów antysemityzmu i wyraziła głębokie oburzenie w związku z profanacją tablicy przy tzw. Umschlagplatz w Warszawie, upoważniając Ministra-członka Rady Ministrów Aleksandra Halla do złożenia w imieniu Rządu kwiatów pod pomnikiem upamiętniającym martyrologię Żydów.

Rada Ministrów uznała za konieczne przeciwdziałanie ze strony administracji rządowej szowinistycznym tendencjom ujawniającym się na marginesie życia społecznego.

Pkt 1. Rada Ministrów zatwierdziła, przedstawiony przez Wiceprezesa Rady Ministrów Leszka Balcerowicza, tekst ostateczny Sprawy z realizacji budżetu państwa w I półroczu 1990 r. i zdecydowała o przekazaniu dokumentu, w trybie pilnym, do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, upoważniając Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Finansów do reprezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

Pkt 2. Założenia polityki energetycznej Rzeczypospolitej Polskiej na lata 1990-2010 - przedstawił Minister Przemysłu.

Stanowisko do Założeń - przedstawił Prezes Państwowej Agencji Atomistyki, sugerując m.in. odroczenie rozpatrywania kwestii kontynuowania lub rezygnacji z budowy Elektrowni Jądrowej "Żarnowiec" oraz ustalenie, w oparciu o opinie niezależnych ekspertów, kryteriów optymalizacji decyzji w tej sprawie.

Rada Ministrów, po dyskusji:

- 1) przyjęła do wiadomości przedstawione w Założeniach bilanse paliwowo-energetyczne na lata 1990-2010;
- 2) zaakceptowała wskazane w Założeniach kierunki działań, uznając za niezbędne:
 - a) uzyskanie poziomu i struktury cen paliw porównywalnych w stosunku do cen w krajach o rozwiniętej gospodarce rynkowej,
 - b) restrukturalizowanie gospodarki paliwowo-energetycznej z myślą o ograniczeniu dominującej roli węgla oraz o zwiększeniu udziału paliw węglowodorowych i innych uszlachetnionych nośników w wytwarzaniu energii,
 - c) wydatne zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska naturalnego przez elektrownie i inne obiekty energetyczne; zobowiązano Ministrów Przemysłu oraz Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa do uzgodnienia poglądu na zakres i metody realizacji programu wzbogacania i odsiarczania węgla,
 - d) zwiększenie efektywności wykorzystania paliw i energii, produkcji energooszczędnych urządzeń, wdrażania energooszczędnych technologii i urządzeń w przemyśle i transporcie oraz oszczędne użytkowanie energii w sektorze komunalno-bytowym;
- 3) zobowiązała Ministra Przemysłu do:
 - a) opracowania, we współpracy z niezależnymi zagranicznymi ekspertami, analiz i programów w dziedzinie restrukturyzacji:

- przemysłu węglowego, z uwzględnieniem potrzeb zagwarantowania efektywnego i bezpiecznego dla kraju poziomu wydobycia węgla (w terminie do dnia 31 marca 1991 r.),
 - przemysłu gazowniczego, z uwzględnieniem potrzeby zwiększenia krajowego wydobycia i dywersyfikacji kierunków importu gazu ziemnego (w terminie do dnia 31 marca 1991 r.),
 - przemysłu elektroenergetycznego, z uwzględnieniem wymogów bezpieczeństwa energetycznego i ochrony środowiska (w terminie do dnia 31 marca 1991 r.),
 - przemysłu rafineryjnego i petrochemicznego oraz dystrybucji paliw ciekłych, z uwzględnieniem korzyści ekonomicznych wynikających z rozwoju petrochemii i dywersyfikacji kierunków dostaw ropy naftowej (w terminie do dnia 31 grudnia 1991 r.),
- b) prowadzenia corocznych ocen i analiz zagadnień ujętych w Założeniach oraz do aktualizacji dokumentu,
- c) opracowania założeń projektu nowelizacji ustawy o gospodarce energetycznej, uwzględniającego zagadnienia tworzenia i realizacji polityki energetycznej państwa;
- 4) zobowiązała Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa do opracowania, w porozumieniu z Ministrem Finansów, w terminie do dnia 31 października 1990 r., projektu programu energooszczędności w budownictwie, w związku z przewidywaną redukcją dotacji do kosztów ciepłej wody i centralnego ogrzewania.

Następnie Rada Ministrów - po rozważeniu aspektów ekonomicznych, ekologicznych i społecznych, związanych z ewentualnym rozwojem w Polsce energetyki jądrowej zdecydowała, w drodze głosowania - większością głosów, o postawieniu inwestycji "Elektrownia Jądrowa "Żarnowiec" w budowie - w stan likwidacji oraz zobowiązała Ministra Przemysłu do opracowania, w porozumieniu z Biurem Prawnym Urzędu Rady Ministrów, w trybie pilnym, projektów aktów normatywnych dotyczących likwidacji wyżej wymienionej inwestycji.

Rada Ministrów wysłuchiwała informacji Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki o przebiegu protestów grup młodzieży przeciwko rozwojowi energetyki jądrowej, mających miejsce przed siedzibą Agencji w dniu 31 sierpnia 1990 r.

Rada Ministrów zaakceptowała Założenia, decydując o ich przesłaniu pod obrady Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i upoważniając Ministra Przemysłu do reprezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac sejmowych.

Pkt 3. Na wniosek Prezesa Rady Ministrów - Rada Ministrów wysłuchiwała informacji Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Jerzego Makarczyka, a następnie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o przebiegu i wynikach zwołanej z inicjatywy premierów Polski i Szwecji, konferencji państw bałtyckich w sprawie współpracy regionalnej w dziedzinie ochrony środowiska naturalnego (Ronneby, Szwecja, 1-3 września 1990 r.).

Rada Ministrów, po dyskusji:

- 1) przyjęła informacje do wiadomości,
- 2) wysoko oceniła rezultaty konferencji, dostrzegając w nich szansę zahamowania szybko postępującego procesu degradacji środowiska Bałtyku oraz zacieśnienia wzajemnie korzystnej współpracy gospodarczej między zainteresowanymi państwami,
- 3) zobowiązała Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa do opracowania, w trybie pilnym, w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami, koncepcji realizacji przez stronę polską wniosków wynikających z ustaleń konferencji i z przyjętej Deklaracji Morza Bałtyckiego oraz do przedstawienia tej koncepcji Prezesowi Rady Ministrów,
- 4) zobowiązała Ministrów Spraw Zagranicznych oraz Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa do przedstawienia Prezesowi Rady Ministrów kandydatur osób mających reprezentować stronę polską w tzw. Grupie Zadaniowej, koordynującej prace nad kompleksowym programem odnowy Bałtyku.

Pkt 4. Prognozę rozwoju sytuacji gospodarczej kraju w 1990 r. (na tle wyników I półrocza) - przedstawił Minister-Kierownik Centralnego Urzędu Planowania.

Rada Ministrów, po dyskusji:

- 1) przyjęła Prognozę do wiadomości, uznając za celowe opracowanie, na jej podstawie, projektu założeń polityki społeczno-gospodarczej na rok przyszły,
- 2) wyraziła zaniepokojenie skalą i tempem procesu dezintegracji handlu państwowego, powodującego pogorszenie zaopatrzenia ludności w podstawowe artykuły spożywcze; Minister Rynku Wewnętrznego zobowiązał się do przeciwdziałania negatywnym skutkom tego procesu.

Pkt 5. Informację o pieniężnych przychodach i wydatkach ludności w I półroczu 1990 r. - przedstawił Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów.

Rada Ministrów przyjęła Informację do wiadomości.

Pkt 6. Informację o uwarunkowaniach finansowania szkół i przedszkoli po wprowadzeniu reformy samorządowej - przedstawił Minister Edukacji Narodowej.

Prezes Rady Ministrów zapoznał członków Rządu z treścią oświadczenia Zarządu Głównego Związku Nauczycielstwa Polskiego z dnia 4 września 1990 r. w związku z niewypłacaniem przez niektóre władze samorządowe należnych nauczycielom wynagrodzeń.

Rada Ministrów, po dyskusji:

- 1) wyraziła zaniepokojenie przypadkami wadliwej gospodarki finansowej w niektórych gminach, prowadzonej z myślą o możliwości wymuszenia dotacji z budżetu centralnego na realizację zadań własnych,
- 2) powołała komisję międzyresortową pod przewodnictwem Ministra Edukacji Narodowej, z udziałem przedstawicieli Ministrów: Szefa Urzędu Rady Ministrów, Finansów, Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Kultury i Sztuki - do zbadania

sytuacji finansowej gmin, w których występuje zagrożenie niewypłacenia wynagrodzeń pracownikom sfery budżetowej ze środków budżetowych gmin,

- 3) zobowiązała komisję do ustalenia przyczyn ewentualnego deficytu środków oraz do opracowania propozycji rozwiązań umożliwiających wypłatę zaległych wynagrodzeń w oparciu o zasadę zwrotnej pomocy finansowej dla gmin,
- 4) zobowiązała przewodniczącego komisji do przedstawienia powyższych propozycji na najbliższym posiedzeniu Rządu,
- 5) uznała za konieczne włączanie się delegatów Pełnomocnika Rządu do Spraw Reformy Samorządu Terytorialnego do negocjacji mających na celu łagodzenie konfliktów płacowych.

Pkt 7. Na wniosek Ministra Pracy i Polityki Socjalnej zgłoszony na posiedzeniu - Rada Ministrów zapoznała się z Informacją w sprawie rozwiązywania umów o pracę z polskimi pracownikami zatrudnionymi w przedsiębiorstwach Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Rada Ministrów, po dyskusji, upoważniła Ministra Pracy i Polityki Socjalnej do ewentualnego odstąpienia od ustaleń umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rządem Niemieckiej Republiki Demokratycznej z dnia 5 września 1988 r. - w przypadku uzyskania w toku negocjacji ze stroną niemiecką świadczeń pieniężnych i osłony socjalnej dla polskich pracowników zwalnianych przez przedsiębiorstwa Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Pkt 8. Na wniosek Ministra Współpracy Gospodarczej z Zagranicą zgłoszony na posiedzeniu - Rada Ministrów, po dyskusji:

- 1) uznała za celowe wyasygnowanie z rezerwy budżetu centralnego - na zasadzie zwrotnej pomocy finansowej dla zainteresowanych przedsiębiorstw - środków w kwocie 12 mld zł na przeprowadzenie ewakuacji obywateli polskich z Iraku i Kuwejtu,
- 2) zobowiązała Ministra Współpracy Gospodarczej z Zagranicą do opracowania, w trybie pilnym, oraz do przedstawienia

członkom Rządu, w trybie obiegowym, projektu uchwały Rady Ministrów w tej sprawie.

Pkt 9. Wykaz aktów normatywnych w pełni uzgodnionych i przyjętych przez Radę Ministrów w trybie obiegowym:

- 1) uchwała Rady Ministrów zmieniająca uchwałę w sprawie świadczeń przysługujących pracownikom urzędów państwowych przeniesionym do pracy w innej miejscowości,
- 2) uchwała Rady Ministrów w sprawie wysokości cen stosowanych w interwencyjnym skupie zbóż,
- 3) rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie rozszerzenia zakresu celów Funduszu Kościelnego,
- 4) rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie podwyższenia ryczałtu dla kombatantów z tytułu opłat za energię elektryczną, gazową i ciepłą do celów domowych,
- 5) rozporządzenie Rady Ministrów zmieniające rozporządzenie w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych w uspołecznionych zakładach pracy i ich wynagradzania.

Przewodniczący zamknął obrady w dniu 5 września o godz. 1.20.

PREZES RADY MINISTRÓW

Tadeusz Mazowiecki

Opracowano w Biurze Prezydialnym URM

J. Wilkowski

Załącznik
do protokołu ustaleń nr 32/90
posiedzenia Rady Ministrów
w dniu 4 września 1990 r.

Porządek obrad

1. Sprawozdanie z realizacji budżetu państwa w I półroczu 1990 r.
Przedstawił: Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Finansów
2. Założenia polityki energetycznej Rzeczypospolitej Polskiej na lata 1990-2010
Przedstawił: Minister Przemysłu
3. Informacja o przebiegu i wynikach zwołanej z inicjatywy premierów Polski i Szwecji, konferencji państw bałtyckich w sprawie współpracy regionalnej w dziedzinie ochrony środowiska naturalnego /Ronneby, Szwecja, 1-3 września 1990 r./
Przedstawili: Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Jerzy Makarczyk, a następnie Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa
4. Prognoza rozwoju sytuacji gospodarczej kraju w 1990 r. /na tle wyników I półrocza/
Przedstawił: Minister-Kierownik Centralnego Urzędu Planowania
5. Informacja o pieniężnych przychodach i wydatkach ludności w I półroczu 1990 r.
Przedstawił: Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów
6. Informacja o uwarunkowaniach finansowania szkół i przedszkoli po wprowadzeniu reformy samorządowej
Przedstawił: Minister Edukacji Narodowej
7. Informacja w sprawie rozwiązywania umów o pracę z polskimi pracownikami zatrudnionymi w przedsiębiorstwach Niemieckiej Republiki Demokratycznej
Przedstawił: Minister Pracy i Polityki Socjalnej
8. Projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie wyasygnowania z rezerwy budżetu centralnego - na zasadzie zwrotnej pomocy finansowej dla zainteresowanych przedsiębiorstw - środków w kwocie 12 mld zł na przeprowadzenie ewakuacji obywateli polskich z Iraku i Kuwejtu
Przedstawił: Minister Współpracy Gospodarczej z Zagranicą
9. Wykaz aktów normatywnych w pełni uzgodnionych i przyjętych przez Radę Ministrów w trybie obiegowym